

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев2 2836/2022
06.10.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у правној ствари тужиле АА из ..., коју заступа пуномоћник Јасмина Михаиловић, адвокат из ..., против туженог Холдинг Корпорација „Крушик“ АД Ваљево, коју заступа пуномоћник Никола Урошевић, адвокат из ..., ради преображаја радног односа, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 72/22 од 06.05.2022. године, у седници већа одржаној дана 06.10.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 72/22 од 06.05.2022. године, у делу којим је потврђена пресуда Основног суда у Ваљеву П1 457/21 од 09.11.2021. године у ставу првом изреке, делу става другог изреке којим је обавезан тужени да тужиљу врати на рад у року од осам дана од дана пријема пресуде и у ставу трећем изреке.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 72/22 од 06.05.2022. године у преосталом делу и пресуда Основног суда у Ваљеву П1 457/21 од 09.11.2021. године у делу става другог изреке, којим је обавезан тужени да тужиљу врати на послове „ББ“ и у том делу тужба тужиле се **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву П1 457/21 од 09.11.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле и поништено је решење туженог број .. од 28.05.2021. године и утврђено је да је тужилца засновала радни однос на неодређено време код туженог почев од 01.06.2021. године, што је тужени дужан признати и трпети. У ставу другом изреке обавезан је тужени да тужиљу врати на рад на послове „ББ“. У ставу трећем изреке обавезан је тужени да тужилци накнади трошкове парничног поступка у износу од 69.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 72/22 од 06.05.2022. године одбијена је жалба туженог и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, учињене у поступку пред другостепеним судом и из одредбе члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП.

Испитујући побијану другостепену пресуду, у границама ревизијских навода, у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија туженог неоснована.

У поступку доношења другостепене пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – у делу којим је потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке и делу става другог изреке којим је обавезан тужени да тужиљу врати на рад у року од осам дана од дана пријема пресуде и у ставу трећем изреке, а на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Другостепена пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се паушално указује ревизијом туженог. Ревизија не може да се изјави због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, у смислу одредбе члана 407. став 1. тачка 1, 2. и 3. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је са туженим закључила Уговор о раду на одређено време 26.01.2016. године, за период од 01.02.2016. године до 31.03.2016. године, за обављање послова „ББ“. Тужила је са туженим закључила више сукцесивних уговора о раду, све до последњег под бројем .. од 01.01.2017. године. Затим су закључивали анексе уговора о раду, којима је мењан првобитни Уговор о раду број .. од 29.01.2016. године и то само у погледу продужавања трајања радног односа на одређено време. Почев од Анекса број .. од 25.12.2017. године, мењан је уговор о раду и навођено је да радни однос траје до одређеног датума због потребе реализације Уговора број .. . Почев од Анекса број .. од 23.03.2020. године навођено је да радни однос на одређено време траје до одређеног датума, али због потребе реализације пројекта по Уговорима број ..; ..; ..; .. и .., да би решењем туженог број .. од 28.05.2021. године било утврђено да је тужили престао радни однос дана 31.05.2021. године до када је последњим анексом било предвиђено трајање радног односа. У току поступка је утврђено да је тужила у целокупном периоду код туженог обављала исте послове.

Нижестепени судови су становишта да су у конкретном случају испуњени услови за преображај радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време. Нижестепени судови налазе да није постојао основ заснивања радног односа на одређено време, у складу са одредбом члана 33. став 1. тачка 7. Закона о раду, па су у смислу одредбе члана 37. став 6. Закона о раду испуњени услови да је радни однос заснован на неодређено време. Осим тога нису испуњени услови за примену одредбе члана 37. став 4. тачка 2. истог закона, будући да пројекти који се наводе у анексима не садрже време трајања пројекта, све код чињенице да тужила није знала да ради на посебним пројектима и да је од почетка радила на истим пословима. Нижестепени судови сматрају да се суштински овде ради о уговорима на одређено, али да је коришћена законска формулација „пројекат“ како би се укупно трајање продужило на период дужи од 24 месеца. На темељу тако изнетих разлога, нижестепени судови поништавају као незаконито решење туженог којим је тужили утврђен престанак радног односа и утврђују да је тужила са даном 01.06.2021. године (како је тражила у

тужби) засновала радни однос код туженог на неодређено време, те обавезују туженог да тужиљу врати на послове које је обављала до престанка радног односа.

Врховни касациони суд је становишта да су нижестепене одлуке донете правилном применом материјалног права на утврђено чињенично стање.

Уговор о раду може да се закључи на одређено време, у складу са одредбом члана 37. Закона о раду, када за то постоје објективни разлози који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба. Радни однос заснован на одређено време, у складу са ставом 2. исте одредбе, не може трајати дуже од 24 месеца. Изузеци од временског ограничења трајања радног односа на одређено време прописани су одредбом истог члана у ставу 4. Један од изузетака, прописан у тачки 2, јесте рад на пројекту чије је време унапред одређено, а најдуже до завршетка пројекта. Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је код туженог све време обављала исте послове и то послове „ББ“. Имајући у виду да је тужиља те послове обављала код туженог све време од ступања на рад 29.01.2016. године до дана престанка радног односа 31.05.2021. године, правилан је закључак нижестепених судова да није реч о повећаном обиму посла, нити пројекту, који је изискивао ангажман тужиље, већ је потреба за пословима тужиље била стална. Осим тога, у анексима уговора о раду, којима је тужиљи продужаван радни однос, није наведено да се радни однос продужава због повећаног обима посла. Тај разлог заснивања радног односа на одређено време није наведен ни у решењу којим је тужиља засновала радни однос код туженог. Следи да није постојао, нити је у току поступка утврђен основ заснивања радног односа на одређено време, у складу са одредбом чл. 33. став 1. тачка 7. Закона о раду. Следи изложеног, правилан је закључак нижестепених судова да је тужиља код туженог засновала радни однос на неодређено време, почев од 01.06.2021. године, у складу са постављеним тужбеним захтевом.

Ревизијом туженог указује се да је тужба у овој правној ствари морала бити одбачена јер је поднета протеком законом предвиђеног рока из чл. 195 Закона о раду. Ревидент побија и утврђено чињенично стање и указује да није утврђена битна чињеница да је тужиљи радни однос на одређено време продужаван ради реализације одговарајућих пројеката. С тим у вези, ревидент сматра да нису наступили услови за преображај радног односа у радни однос на неодређено време, у смислу одредбе члана 37. став 4. тачка 2. Закона у раду. Становиште је ревидента да је тужба морала бити одбачена и у делу којим је тужени обавезан да тужиљу врати на конкретно радно место јер судови нису надлежни да распоређују запослене на конкретно радно место.

Неоснован је ревизијски навод туженог да је тужба у овој правној ствари поднета протеком законом прописаног рока. Тужиља је за повреду права сазнала у моменту престанка радног односа дана 28.05.2021. године, када јој је отказан уговор о раду. Како је тужба поднета 25.06.2021. године, следи да је поднета у оквиру законом прописаног рока од 60 дана од дана доношења решења којим је тужиљи повређено право. Није правно релевантан ревизијски навод туженог да је тужиљи продужаван радни однос ради реализације одговарајућих пројеката, нити је та чињеница утврђена у току поступка. Сходно одредби чл. 37 ст. 6. Закона о раду, ако је уговор о раду на одређено закључен супротно одредбама овог закона, сматра се да је радни однос заснован на неодређено време. Следи да је тужиља засновала радни однос на неодређено време самим закључењем уговора о раду на одређено време противно одредбама Закона о раду, дакле и пре него што јој је анексима уговора почев од

25.12.2017. године продужаван радни однос ради реализације одговарајућих пројеката. Стога нема места ни примени изузетка прописаног одредбом чл. 37 ст. 4 тач. 2. Закона о раду, сходно ком уговор о раду на одређено време може да се закључи и за период дужи од 24 месеца за рад на пројекту чије је време унапред одређено, а најдуже до завршетка пројекта.

У складу са изнетим разлозима одлучено је као у ставу првом изреке, применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

Међутим, основан је навод ревидента да је недозвољен захтев тужиље да се обавезе тужени да је врати на конкретно радно место, будући да послодавац одлучује на којим пословима ће запослени радити у складу са његовом стручном спремом, знањем и способностима, те враћање на конкретно радно место није у надлежности суда у смислу члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку. Из тог разлога су, у ставу другом изреке, нижестепене пресуде у наведеном делу укинуте и тужба тужиље одбачена, у складу са одредбом члана 415. став 2. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Бранко Станић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**